

Güvence Hesabı'nın dünü, bugünü, yarını

A. Kadir KÜÇÜK
Güvence Hesabı Müdürü

Son zamanlarda bilinmeye, tanınmaya başlayan Güvence Hesabı aslında yeni bir kuruluş değil. Güvence Hesabı ilk olarak 18 Ekim 1983 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren 2918 sayılı Karayolu Trafik Kanunu'nun 108'inci maddesi ile Garanti Fonu adı ile kurulmuş ve uygulama 26.06.1985 tarih, 18793 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Yönetmelik ile başlamıştır.

26.6.1985 tarihli Yönetmelik ile Garanti Fonu'nun yönetimi Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'na verilmiş, daha sonra 10.8.1990 tarihli Yönetmelik ile Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı'na, 01.12.1994 tarihinde Hazine Müsteşarlığı Sigortacılık Genel Müdürlüğü'ne ve son olarak 3 Mayıs 1997 tarihli Yönetmelik ile de Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği'ne verilmiştir.

Garanti Fonu'nun adı, 21 Şubat 2001 tarih, 4029 sayılı kanunla Karayolu Trafik Garanti Sigortası Hesabı olarak değiştirilmiş ve daha sonra 14 Haziran 2007 tarih 26552 nolu Resmi Gazete'de yayınlanan 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 14.maddesiyle kurulan "Güvence Hesabı"na devredilmiştir.

18 Ekim 1983 tarihinde kurulan Garanti Fonu'nun fonksiyonları halen kapsamı daha da genişletilmiş olan Güvence Hesabı'nın bünyesinde icra edilmektedir

GÜVENCE HESABI, KAPSAMINDA BULUNAN ZORUNLU SİGORTALARIN SAĞLADIĞI GÜVENCELERDEN YOKSUN KALINMASI NEDENİYLE KİŞİLERİN UĞRAYACAKLARI BEDENİ ZARARLARIN GİDERİLMESİ AMACIYLA KURULMUŞTUR.

Ayrıca Sigorta Şirketlerinin mali bünye zaafiyeti nedeniyle sürekli olarak bütün branşlarda ruhsatlarının iptal edilmesi ya da iflası halinde ödemekle yükümlü olduğu kapsamda bulunan zorunlu sigortaların sağladığı teminatlardan kaynaklanan her türlü maddi ve bedensel zararların karşılanması da Güvence Hesabı'nın amaç ve görevleri arasında yer almaktadır.

GÜVENCE HESABININ KAPSAMI;

- ❖ Sigortalının tespit edilememesi durumunda kişiye gelen bedensel zararlar.
- ❖ Rizikonun meydana geldiği tarihte geçerli olan teminat tutarları dâhilinde sigortasını yaptırmamış olanların neden olduğu bedensel zararlar.
- ❖ Sigorta şirketinin malî bünye zaafiyeti nedeniyle sürekli olarak bütün branşlarda ruhsatlarının iptal edilmesi ya da iflası halinde ödemekle yükümlü olduğu maddî ve bedensel zararlar.
- ❖ Çalınmış veya gasp edilmiş bir aracın karıştığı kazada, Karayolları Trafik Kanunu uyarınca işletenin sorumlu tutulmadığı hallerde, kişiye gelen bedensel zararlar.

olarak özetlenebilir. Sayılan bu asli fonksiyonların dışında;

Yeşil Kart Sigortası kapsamında Türkiye Motorlu Taşıt Bürosu tarafından yapılacak tazminat ödemeleri, 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu ile kurulan Sigorta Tahkim Komisyonu, Bilgi ve Gözetim Merkezi ve Sigortacılık Eğitim Merkezi'ne yapılacak ödemeler ile zorunlu sigortaların denetimleri için yapılacak ödemeler de Güvence Hesabı'nın katkı sağlayacağı alanlar arasında bulunmaktadır.

Garanti Fonu olarak ilk kurulduğunda kapsamında sadece trafik sigortası bulunan Güvence Hesabı'nın kapsamında bugün, 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 13'üncü maddesi, 2918 sayılı Karayolu Trafik Kanunu, 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu ve Mülga 7397 sayılı Sigorta Murakabe Kanunu ihdas edilen zorunlu sorumluluk sigortaları olmak üzere beş adet sigorta bulunmaktadır. Halihazırda kapsamda bulunan ve ödemesi yapılan sigortalar şunlardır:

1. Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası (Trafik Sigortası)
2. Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası
3. Karayolu Yolcu Taşımacılığı Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortası
4. Tehlikeli Maddeler ve Tehlikeli Atık Zorunlu

Mali Sorumluluk Sigortası

5. Tüpgaz Zorunlu Sorumluluk Sigortası

olarak devam etmektedir.

Güvence Hesabı 1997 yılından itibaren Türkiye Sigortalar Birliği'ne devredildikten sonra faaliyetleri aşağıdaki şekilde gelişmiştir.

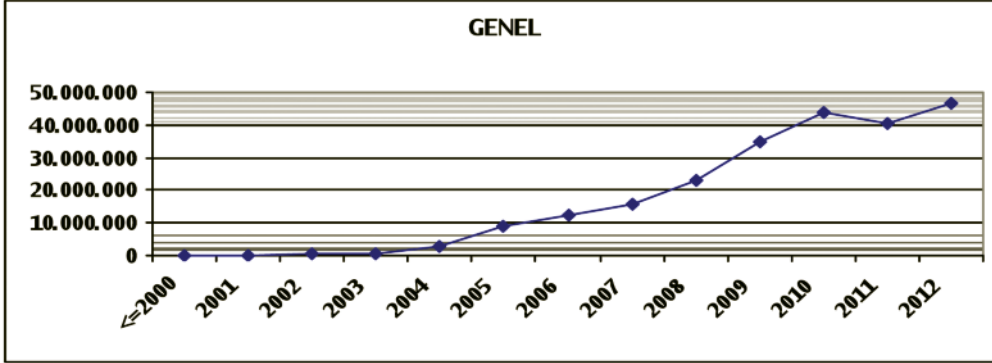
Ölüm, maluliyet ve tedavi ödemelerini kapsayan bedeni tazminatlarda 2000-2005 yılları arasında yıllık başvuru sayısı iki-üç yüzlerde iken, bu sayı 2006 yılından itibaren hızla artarak 2007 yılında 5 bin 500'e, 2009 yılında 10 bin 400'e ve 2010 yılında 22 bine yaklaşmıştır.

25 Şubat 2011 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren 6111 sayılı Kanun ile trafik kazasından kaynaklanan tedavi giderlerinin, sigorta şirketlerinin ve Güvence Hesabı'nın ödeyeceği katılım payları karşılığında tamamının Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından karşılanması kararlaştırılmıştır. Tedavi giderlerinin Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından karşılanması nedeniyle tedavi kapsamında yapılan başvurular sona erdiğinden bu yıldan itibaren yapılan başvurularda hızlı bir azalma yaşanmıştır.

Toplam olarak bedeni tazminatlara ilişkin yapılan başvurular ve ödemeler:

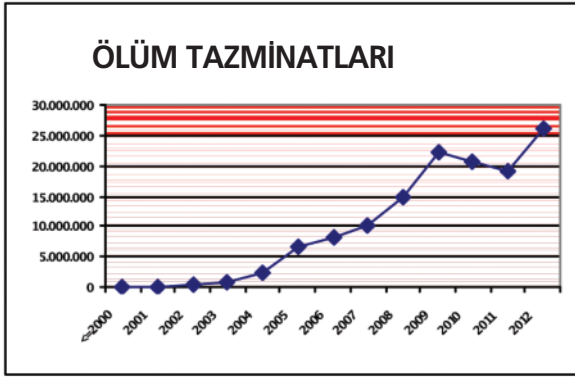
Yıllar	BEDENİ TAZMİNAT ÖDEMELERİ				
	Başvuru Sayısı	Aylık ortalama Başvuru Sayısı	Ödeme Sayısı	Ödenen TL	Artış TL
2000	438		105	105.244	
2001	226	19	48	140.632	34%
2002	259	22	79	398.394	183%
2003	321	27	93	752.199	89%
2004	1.026	86	201	2.629.722	250%
2005	1.568	131	567	8.897.207	238%
2006	2.469	206	1.183	12.116.507	36%
2007	5.512	459	2.644	15.464.845	28%
2008	7.007	584	4.690	22.990.780	49%
2009	10.384	865	.7.844	35.043.891	52%
2010	21.972	1.831	17.527	43.852.008	25%
2011	11.389	949	8.361	40.370.960	-8%
2012	3.118	260	1.235	46.514.774	15%
2013/5	1.346	269	534	23.423.458	
TOPLAM	64.035		45.111	252.700.621	

Yıllara göre ödemelerdeki artış grafiği:

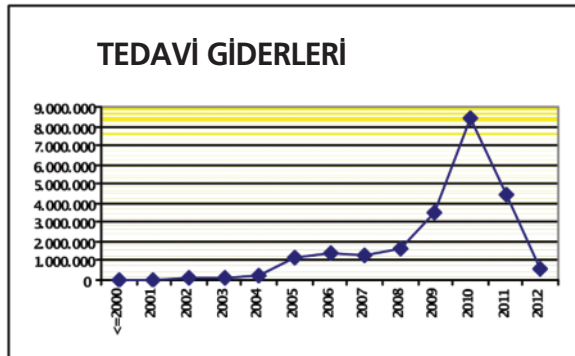
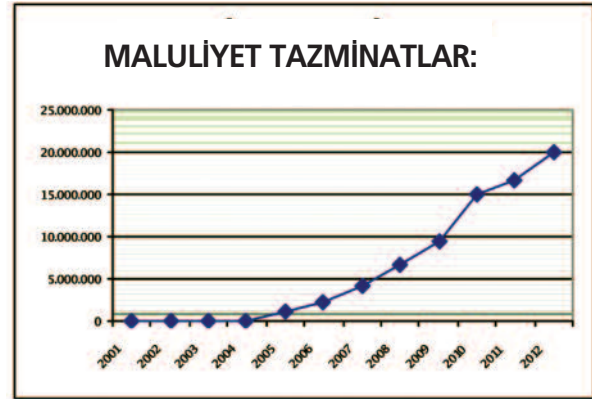
25 Şubat 2011 tarihinden itibaren tedavi giderlerindeki başvurular azalırken, ölüm ve maluliyetle ilgili başvurulardaki artışlar devam etmektedir.

Aşağıda bu tazminatlarla ilişkin detaylar çıkarılmıştır.

31 Mayıs 2013 itibariyle ölüm tazminatı için 10.276 başvuru yapılmış, bu başvurulardan 4.715 adedi için 141,4 milyon TL ödeme yapılmıştır. Aylık ortalama 2001-2004 yılları arasında 15, 20 civarında iken bu sayı 2006 yılından itibaren ortalama 100 adede ulaşmıştır.

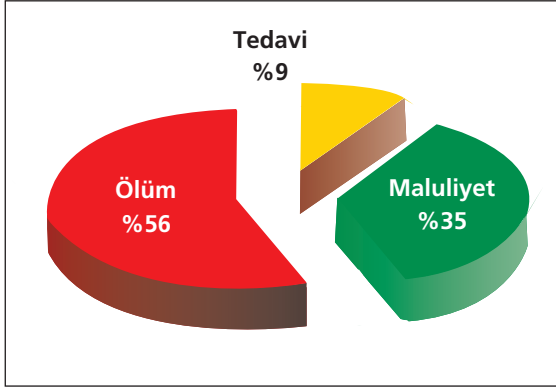
31 Mayıs 2013 itibariyle maluliyet tazminatı için 7.554 başvuru yapılmış, bu başvurulardan 3.037 adedi için 88,2 milyon TL ödeme yapılmıştır. 2001 yılında aylık ortalama başvuru sayısı 1 olmuştur. 2013 yılına gelindiğinde aylık ortalama başvuru sayısı 163 adede yükselmiştir.

Tedavi giderleri tutar açısından düşük olsa da adet açısından Hesap'ta önemli bir işlem sayısına ulaşmıştır. Bilhassa Sağlık Bakanlığı'nın başvuruları sayının artmasında önemli rol oynamıştır. Ancak trafik kazasından kaynaklanan tedavi giderlerinin Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından karşılanmasından sonra tedavi giderleriyle ilgili başvurular hızla azalmış ve hatta durma noktasına gelmiştir.

Ödemelerin tazminat türlerine göre dağılımı:

Tazminat Türü	ÖDEME		
	Adet	Tutar	Dağılım (%)
Tedavi	73.359	22.999.386	9
Maluliyet	3.037	88.262.096	35
Ölüm	4.715	141.439.138	56
TOPLAM	45.111	252.700621	

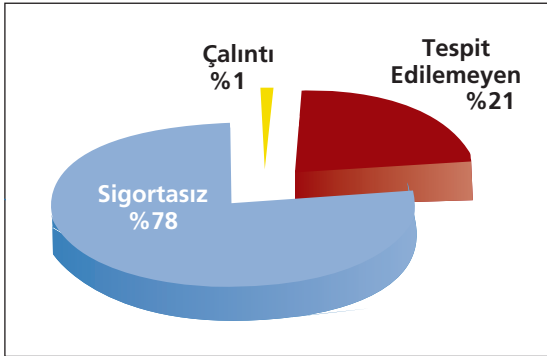

Dağılımı;

31 Mayıs 2013 tarihi itibarıyla tazminat türlerine göre yapılan ödemelerin yüzde 56'sı ölüm tazminatları (destekten yoksun kalma tazminatı), yüzde 35'i maluliyet tazminatı (sürekli sakatlık) ve yüzde 9'u ise tedavi giderleri için yapılmıştır.

Ödemelerin hasar türlerine göre dağılımı;

Hasar Türü	ÖDEME		
	Adet	Tutar	Dağılım (%)
Çalıntı	175	2.391.008	1
Tespit Edilemeyen	4.610	54.324.508	21
Sigortasız	40.326	195.985.104	78
TOPLAM	45.111	252.700.621	

Dağılımı;

31 Mayıs 2013 tarihi itibarıyla hasar türlerine göre yapılan ödemelerin büyük bir kısmı, yüzde 78'i sigortasız araçların neden olduğu zararlar, yüzde 21'lik kısmı tespit edilemeyen araçların neden olduğu zararlar ve yüzde 1'i ise çalıntı araçların neden olduğu zararlar dolayısıyla yapılmıştır.

Mali bünye zafiyeti içinde olan veya iflas etmiş sigorta şirketleriyle ilgili yapılan ödemeler:

Güvence Hesabı'nın görevleri arasında, mali bünye zafiyeti nedeniyle sürekli olarak bütün branşlarda ruhsatı iptal edilmiş ya da iflas etmiş sigorta şirketlerinin, kapsamda bulunan sigortalarından kaynaklanan ve ödemekle yükümlü oldukları maddi ve bedensel zararları da ödemek bulunmaktadır. Bu kapsamda ödeme yapılan sigorta şirketler ve bu şirketler için yapılan ödemeler şöyledir:

Tazminat ödemesi yapılan sigorta şirketleri:

- 1- AKDENİZ SİGORTA A.Ş. (iflas nedeniyle)
- 2- EMEK SİGORTA A.Ş. (iflas nedeniyle)**
- 3- UNIVERSAL SİGORTA A.Ş. (iflas nedeniyle)
- 4- KAPİTAL SİGORTA A.Ş. (iflas nedeniyle)**
- 5- EGS SİGORTA A.Ş. (mali bünye zafiyeti nedeniyle)
- 6- GIC DÜNYA SİGORTA A.Ş. (mali bünye zafiyeti nedeniyle)**
- 7- BATI SİGORTA A.Ş. (mali bünye zafiyeti nedeniyle)

31 Mayıs 2013 tarihi itibariyle sigorta şirketleri için yapılan ödemeler:

İflas Şirketi	ÖDEME		
	Adet	Tutar	%
Akdeniz Sigorta	22.578	22.508.745	35
EGS Sigorta	4.592	7.311.155	11
Emek Sigorta	1.974	1.532.450	2
GIC Dünya Sigorta	2.187	2.752.109	4
Kapital Sigorta	18.488	26.991.537	42
Universal Sigorta	3.069	2.932.806	5
Batı Sigorta	1	58.899	0
TOPLAM	52.889	64.087.699	100%

Sonuç:

31 Mayıs 2013 itibariyle Güvence Hesabı'ndan 252,7 milyon TL.bedeni tazminat, 64,1 milyon TL iflas eden sigorta şirketleri, 37,7 milyon TL. Sosyal Güvenlik Kurumu'na ve 13,3 milyon TL. diğer kuruluşlara olmak üzere toplam 367,8 milyon TL. ödeme yapılmıştır.

Ödemeler	Tutar	Dağılım (%)
Bedeni Tazminatlar	252.700.621	69
İflas Sigorta Şirketleri	64.087.699	17
SGK Hizmet Bedelleri	37.696.272	10
Diğer Kuruluşlar	13.363.619	4
GENEL TOPLAM	367.848.210	100%

Güvence Hesabı, yapılan tanıtım çalışmaları sayesinde dünden, bugüne önemli bir yol almıştır. Güvence Hesabı önemli bir yol katetmesine karşılık yine de alacağı yol bulunmaktadır. Sonuçlara göre, sigortasız araçlar nedeniyle zarar görenlerin yüzde 50'sinden fazlası (yüzde 60 civarında) Güvence Hesabı'na başvuru yapmaktadır. Temennimiz öncelikle sigortasız araç sayısının azalması, hatta sigortasız hiç araç kalmamasıdır. Ancak bu durum kolay olmayacağı muhakkaktır. Gelecek günlerde zarar görenlerin tamamının Güvence Hesabı'ndan yararlanmasının sağlanması ve mağduriyetlerin giderilmesinin temini Güvence Hesabı'nın başlıca hedefi olmalıdır.